

HODY V OBCI

V našej obci "hodujeme" dvakrát do roka. Raz na "Ducha", raz na "Panenku Máriu". Obyvatelia z okolitých obcí, ktorí majú len jedny hody, nám len ticho závidia. A my, Petrovovešťania, si užívame a hodujeme. Čo sú to však hody? V Encyklopédii ľudovej kultúry Slovenska sa píše: "HODY - je to tradičná slávnosť spojená s hostinou na počesť výročia posviacky kostola alebo na deň jeho patróna." Jednoducho, krátko, o to však výstižnejšie. A čo všetko k hodom ešte patrí? Čítajte...

Územne sa hody rozširovali spolu s rozvojom cirkevnej farskej organizácie, najmä v 18. – 19. storočí a na začiatku 20. storočia. Dodnes prežívajú tam, kde pretrváva kontinuita teritoriálneho, susedského života a kde pôsobia ako spoločensky integrujúci zvyk. Formálne sa dotvorili v stredovekých mestách. V jednotlivých regiónoch sa dbalo, aby patróni časovo rovnomerne pokryli spoločensky vhodné dátumy v priebehu celého roka, lebo s hodmi býval spojený jarmok, na ktorom očakávali kupujúcich a hostí zo širšieho okolia. Presun hodov do jesenného obdobia s dostatkom potravín je relatívne nový jav. Súvisí s rekatolizáciou v 18. storočí, najmä s prienikom mariánskeho kultu, s cyklom hospodárskeho života v dedinskom prostredí i s výstavbou protestantských kostolov, kde obyčajne spájali posviacku so vzdávaním vďaky za úrodu.

Jednou z najdôležitejších funkcií hodov bola a dodnes ostáva inštitucionalizovaná príležitosť na upevňovanie lokálneho povedomia obyvateľov obce, na obnovu spoločenských kontaktov a na nadväzovanie nových známostí. Hodová slávnosť trvala v minulosti, niekedy aj dnes, viac dní. Bola to výročná udalosť, ktorá mala viac častí: cirkevnú i svetskú, rodinnú i obecnú. Príprava hodov bola príležitosťou vyčistiť a upraviť kostol, ulice, domy i dvory. Deň pred hodmi prichádzali do obce kramári a komedianti. Deti mali možnosť zoznámiť sa s jarmočnou kultúrou. V jednotlivých domácnostiach sa pieklo, varilo, mládež pripravovala miesto pre muziku. Prvá polovica nedele patrila kostolu, druhá hostine a zábave. Večer sa väčšina cezpoľných hostí odobrala domov, ale mládež ostávala. Stretnutia pri tanci boli uznávanou príležitosťou na nadväzovanie sobášnych známostí. Dodnes je to príležitosť na predstavenie snúbenca, snúbenice, na návštevu svatovcov. Hody sú tiež príležitosťou na stretnutie príbuzných a rodákov. Povinnosť prísť na hody majú predovšetkým deti a súrodenci, ktorí bývajú mimo obce. Na hody sa obyčajne pozývajú i priatelia z vojenčiny a zo zamestnania. V mnohých obciach, obvykle tam, kde sú dva kostoly, mávajú veľké i malé hody.

Literatúra:

[Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska](#)